

Motion till riksdagen 2008/09:So523

av **Kerstin Engle och Göran Persson i Simrishamn**
(s)

Integrativ medicin

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om integrativ medicin.

Motivering

I vårt samhälle finns ett stort intresse hos befolkningen för hälsofrågor, att behålla en god hälsa och att förebygga ohälsa. Kunskapen ökar ständigt. Utvecklingen har gått mot att allt fler använder sig av alternativa behandlingsmetoder och medel. Egenvården och ansvaret för den egna hälsan ökar och måste fortsätta att öka, det är inte minst viktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Det krävs mer av helhetssyn och starkare sammanhang mellan kropp och själ för att nå bästa resultat inom hälso- och sjukvården.

Nationellt informations- och kunskapscenter

Sverige saknar idag ett informations- och utbildningscentrum för alternativa behandlingsmetoder. Medborgarna försöker skaffa kunskap på annat sätt, t ex genom KAM, Kommittén för Alternativ Medicin. KAM, som ideell organisation utan samhällsstöd, har dock begränsade resurser att lämna information till kunskapssökande medborgare. Ett samhällsstöd bör övervägas med hänsyn till den information och konsumentupplysning som lämnas till medborgare som efterfrågar alltmer information.

Utvecklingen inom skolmedicinen går mot att man tar till sig fler och fler alternativa behandlingsmetoder. Det är då av stor vikt att det ställs likställda krav på behandlingskompetens i den alternativa terapin.

Fel! Okänt namn på

Nationellt register

Den förra regeringen tillsatte våren 2004 en särskild utredare med uppdrag att utreda hur ett nationellt register över personer som utövar alternativ- eller komplementärmedicin skulle kunna upprättas. Uppdraget redovisades i betänkandet Ett nationellt register över yrkesutövare av alternativ- eller komplementärmedicin (SOU 2004:123), som innehöll ett förslag till utformning av ett sådant register.

Socialminister Göran Hägglund har i frågesvar i februari 2007 informerat om att frågan om eventuell fortsatt utredning av ett register för utövare av alternativ- och komplementärmedicin bereds inom Regeringskansliet.

Det är angeläget att ett sådant register kommer till stånd. Det nationella registret borde vara ett första steg till ett nationellt informations- och kunskapscenter där även kompetens inom komplementär- och alternativmedicin kan samlas liksom forskningsdata. Centret kan också fungera som rådgivare till berörda offentliga och privata organ.

Ett viktigt argument för registrering av utövare av komplementär och alternativ medicin är att patienten ska ges möjlighet att hitta en komplementär- och alternativmedicinare som har kunskap främst i sin behandlingsform eller terapi men som även har baskraven i medicinsk kunskap. Oavsett vilken vård som väljs, kommer vårdtagaren att guidas till den vårdgivare som är mest lämplig för den individuella vården.

Det finns ett behov av ytterligare utredning av vissa frågor, bland annat vem som skulle ansvara för registret och hälso- och sjukvårdspersonalens möjligheter att använda vissa alternativmedicinska metoder. Det är angeläget att en ny utredning kommer till stånd så att ett register kan bli verklighet.

Akupunktur

Akupunktur är ett exempel på en mångårig tradition som övertagits och kraftigt förenklats av skolmedicinen i Sverige, vilket därmed missleder patienten. Samma begrepp, akupunktur, används inom skolmedicinen i Sverige, men med en helt annan behandlingsinnebörd än den ursprungliga kinesiska. Somatic sensorisk afferent stimulering är benämningen på skolmedicinens alternativ till akupunktur. Denna bygger på evidensstudier vid vissa sjukdomstillstånd, t.ex. smärta. För att utföra denna terapi krävs idag en kortare utbildning på några dagar eller över ett veckoslut.

Den traditionella kinesiska akupunkturen bygger på individens helhetstillstånd och kräver flerårig utbildning. Det är alltså frågan om två helt olika behandlingsformer/terapierna med skilda behandlingskoncept.

Patienter som konsumerar hälso- och sjukvård har rätt till korrekt konsumentupplysning om akupunkturbehandlingens möjliga verkningsgrad i förhållande till behandlarens utbildning. Utövare av akupunktur ska följa WHO:s framtagna riktlinjer för akupunktur samt Svenska Akupunkturförbundets, i samarbete med KAM, framtagna terapibeskrivning i akupunktur i enlighet med traditionell kinesisk akupunktur.

Utbildning, studiemedel och forskning samt HSL och Lysen

På ett antal universitet och högskolor pågår utbildning som ger en orientering om olika alternativa och komplementära metoder, men det gäller att välja yrkesutövare med rätt kompetens i den metod som ska användas vid patientbehandling. Vissa landsting försöker sig på integrering men vet inte hur de får tag på yrkesutövare med rätt kompetens utan ofta sker ett godtyckligt urval utan krav på kvalitet. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens områden (Lysen) sätter gränser för skolmedicinens samverkan med komplementärmedicinen. Det är viktigt att skolmedicinskt utbildade kan samarbeta med den integrativa medicinen i former som gör att de inte riskerar sin legitimation.

Intresset att utbilda sig inom komplementär/alternativ medicin är stort. Men utbildningen måste ske på lika villkor. De flesta utbildningar finns inom det privata utbildningsväsendet. Utbildningarna bör jämföras så att den som har intresset kan få gratis utbildning och statligt studiestöd.

Det finns högskolor som har basmedicinsk utbildning och intresset bland studenterna är mycket stort. Det borde finnas utrymme för en utökning av antalet basmedicinska studieplatser.

För att ytterligare öka kompetensen och kunskapen inom komplementärmedicinen behövs forskning. Staten bör ta initiativ till en sådan forskning.

WHO beskriver i sin strategi att varje medlemsland ska verka för en ökad integration mellan skolmedicin och komplementär- och alternativmedicin. För att en samverkan ska kunna fördjupas enligt WHO:s globala plan är det angeläget att det görs en översyn av regelsystemet.

Stockholm den 6 oktober 2008

Kerstin Engle (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)